

Bài 21

NGƯỜI SA-MA-RI NHÂN TỬ

Dẫn nhập

Bài trước, Chúa Giê-su đã dạy chúng ta yêu người như Chúa yêu. Bài Tin Mừng mà chúng ta sắp tìm hiểu, Chúa Giê-su đưa ra một thí dụ cụ thể để minh họa cho giáo huấn này.

1. Bài Tin Mừng (Lc 10,25-37)

Và này có người thông luật kia đứng lên hỏi Đức Giê-su để thử Người rằng: “Thưa Thầy, tôi phải làm gì để được sự sống đời đời làm gia nghiệp?” Người đáp: “Trong Luật đã viết gì? Ông đọc thế nào?” Ông ấy thưa: “Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn, hết sức lực, và hết trí khôn người, và yêu mến người thân cận như chính mình.” Đức Giê-su bảo ông ta: “Ông trả lời đúng lắm. Cứ làm như vậy là sẽ được sống.”

Nhưng ông ấy muốn chứng tỏ là mình có lý, nên mới thưa cùng Đức Giê-su rằng: “Nhưng ai là người thân cận của tôi?” Đức Giê-su đáp: “Một người kia từ Giê-ru-sa-lem xuống Giê-ri-khô, dọc đường bị rơi vào tay kẻ cướp. Chúng lột sạch người ấy, đánh như tử, rồi bỏ đi, để mặc người ấy nửa sống nửa chết. Tình cờ, có thầy tư tế cũng đi xuống trên con đường ấy. Trông thấy người này, ông tránh qua bên kia mà đi. Rồi cũng thế, một thầy

Lê-vi đi tới chỗ ấy, cũng thấy, cũng tránh qua bên kia mà đi. Nhưng một người Sa-ma-ri kia đi đường, tới ngang chỗ người ấy, cũng thấy, và chạnh lòng thương. Ông ta lại gần, lấy dầu lấy rượu đổ lên vết thương cho người ấy và băng bó lại, rồi đặt người ấy trên lưng lừa của mình, đưa về quán trọ mà săn sóc. Hôm sau, ông lấy ra hai quan tiền, trao cho chủ quán và nói: ‘Nhờ bác săn sóc cho người này, có tốn kém thêm bao nhiêu, thì khi trở về, chính tôi sẽ hoàn lại bác.’ Vậy theo ông nghĩ, trong ba người đó, ai đã tỏ ra là người thân cận với người đã bị rơi vào tay kẻ cướp?’ Người thông luật trả lời: ‘Chính là kẻ đã thực thi lòng thương xót đối với người ấy.’ Đức Giê-su bảo ông ta: ‘Ông hãy đi, và cũng hãy làm như vậy.’”

2. Giải thích

- a. Giê-ri-khô: được cho là thành phố cổ nhất thế giới, xuất hiện khoảng 10.000 năm trước Chúa Giê-su. Từ Giê-ru-sa-lem xuống Giê-ri-khô xa chừng 20 cây số, đường đèo, dễ bị cướp bóc. Thời Chúa Giê-su, Giê-ri-khô là thành phố sầm uất, cũng là nơi tập trung nhiều kinh sư.
- b. Kinh sư: là bậc thầy, là linh hướng của các tín đồ Do Thái.
- c. Tư tế: là người đại diện cho dân chúng dâng lễ tế lên Thiên Chúa.
- d. Trợ tế: là người lo việc trong đền thờ: giết chiên, giết bò, thấp hương nhang, đèn nến.
- e. Người thân cận: theo Do Thái giáo, là người đồng đạo,

cùng con cháu tổ phụ Áp-ra-ham.

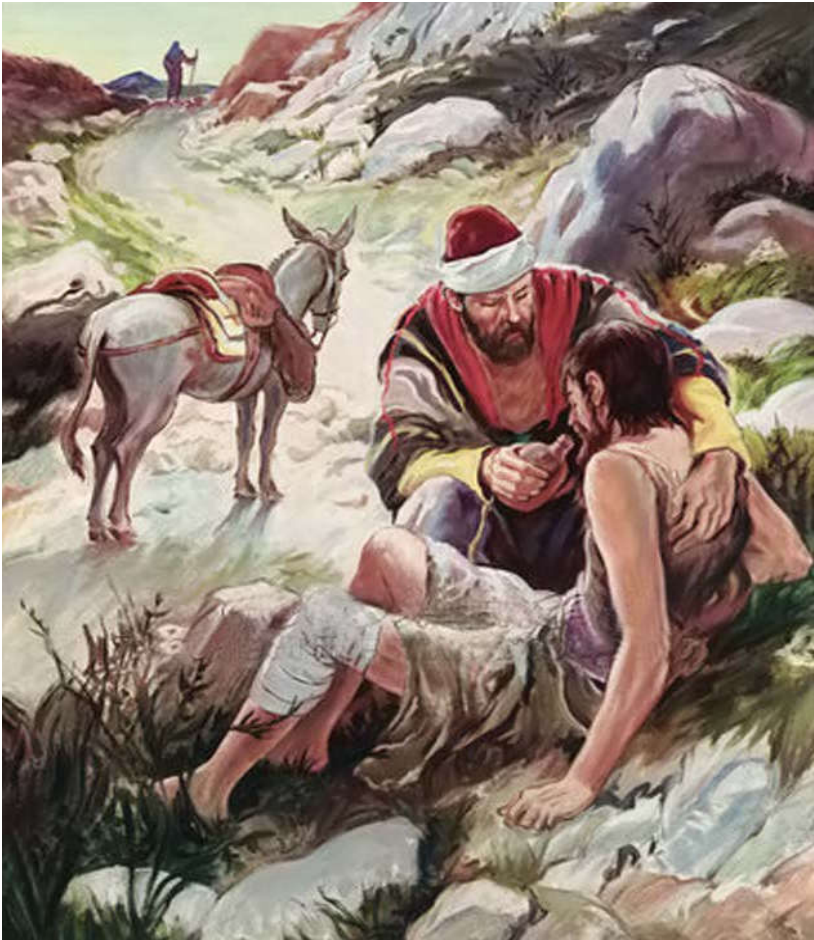
3. Kể chuyện

Theo Tin Mừng Mác-cô (x. Mc 12,28-34), câu chuyện này khởi đầu dài hơn so với trình thuật của Lu-ca. Khi Đức Giê-su cho mấy ông Xa-đốc thua trận, ông kinh sư chất vấn Chúa một câu hóc búa: ‘Trong các điều răn, điều răn nào trọng nhất’. Ông nghĩ Đức Giê-su chỉ là người thông minh thôi, không học bài bản, chưa chắc đã hiểu biết. Do Thái giáo có tới 613 điều luật và nhiều tập tục, có đọc hết Thánh Kinh may ra mới trả lời được câu hỏi đó. Nhưng Đức Giê-su đã trả lời một cách ngắn gọn, tóm tắt tất cả các điều luật trong hai điều căn bản, đó là: ‘Phải yêu Chúa hết lòng; yêu người thân cận như chính bản thân mình’. Nhưng ông kinh sư muốn chứng tỏ là mình có lý, nên thắc mắc: ‘Ai là người thân cận của tôi?’ Ông hỏi không vì thiện chí tìm hiểu. Hỏi để gỡ danh dự thôi.

Người Do Thái hiểu người thân cận là người đồng đạo, đồng bào, cùng là con cái ông Áp-ra-ham. Nhưng Đức Giê-su không đồng quan điểm như vậy. Ngài kể câu chuyện về một người Sa-ma-ri có lòng nhân hậu.

Một người khách hành hương từ Giê-ru-sa-lem xuống Giê-ri-khô. Dọc đường, anh ta bị cướp đánh đến nhừ tử, thừa sống thiếu chết, rồi lấy hết đồ đạc và tẩu thoát. Tình cờ, có hai người đi đường là thầy tư tế và trợ tế đều đi qua đó mà không ra tay cứu vớt.

Một người Sa-ma-ri là người ngoại cũng đi qua đó. Ông dừng lại và ra tay cứu giúp. Ông lấy dầu lấy rượu xức các vết thương, băng bó, rồi cho lên lưng lừa, đưa đến nhà trọ để chăm sóc anh. Trước khi đi, ông trao cho chủ quán một số tiền và còn dặn chủ quán chăm sóc nạn nhân, tốn phí hết bao nhiêu khi trở về ông sẽ thanh toán hết.

Lòng nhân hậu không bao giờ thiếu nơi những người chưa nhận biết Chúa.

Kể xong câu chuyện, Đức Giê-su hỏi ông kinh sư: ‘Trong ba người ấy, ai là người thân cận với nạn nhân?’ Ông kinh sư trả lời: “Chính là kẻ đã thực thi lòng thương xót đối với người ấy”. Đức Giê-su bảo ông: “Ông hãy đi và cũng hãy làm như vậy”.

Đức Giê-su bảo ông làm như vậy tức là Ngài muốn ông hãy bắt chước ông Sa-ma-ri thực hành lòng thương xót đối với bất cứ ai cần được giúp đỡ. Như vậy, Ngài bảo một bậc thầy Do Thái bắt chước một người ngoại.

Tại sao Chúa lại đảo ngược giá trị truyền thống như thế? Tất cả chỉ vì tâm của Chúa quá lớn, cõi lòng yêu thương của Chúa dành cho dân ngoại quá sâu đậm. Đây chính là cốt lõi căn bản của các giới luật mà Chúa truyền dạy, đó là luật yêu thương. Luật ấy được mở ra tới tất cả mọi người, không phân biệt chủng tộc, màu da, hệ phái...

4. Giáo huấn

Câu chuyện Đức Giê-su kể nhằm hai bài học:

- Chúa chủ trương một bác ái phổ quát, vượt trên giáo huấn “yêu người thân cận” theo quan điểm Do Thái. Tình yêu phổ quát ấy đòi hỏi ta phải vượt qua mọi ranh giới: quốc gia, chủng tộc, văn hóa, tôn giáo... Nhưng thực tế, lịch sử thế giới cho thấy giữa các quốc gia và các dân tộc đã diễn ra hai điều ngược với bác ái của Chúa. Đó là nạn phân biệt chủng tộc và óc kỳ thị.

Phân biệt chủng tộc đã xảy ra tại nhiều nơi, tiêu biểu

là ở Nam Phi. Luật không công nhận hôn nhân giữa người da trắng và da đen. Xe hỏa, khách sạn dành quyền ưu tiên cho những người da trắng, người da đen không được men tới. Vé xe hạng nhất không được bán cho người da đen. Người da đen dù có nhiều tiền cũng không được thuê phòng VIP trong khách sạn...

Óc kỳ thị: kỳ thị màu da, văn hóa, giàu nghèo, nam nữ, tôn giáo... Óc kỳ thị này xảy ra tại mọi nơi trên thế giới, xảy ra trong gia đình, trong lớp học và ngay trong Giáo Hội. Một trong những hình thức kỳ thị cũng thường xảy ra, đó là kỳ thị giữa các tôn giáo.

Chúa chống lại óc kỳ thị người Sa-ma-ri bằng cách cho người Sa-ma-ri đóng vai lý tưởng và cho ông tư tế, trợ tế đóng vai ích kỷ.

- Chúa đề cao người ngoại. Khi Chúa bảo ông kinh sư về và bắt chước người Sa-ma-ri, Chúa đã nói lên hết cái tâm của Ngài, đó là yêu thương và đề cao người ngoại.

Cầu nguyện

Lạy Chúa, xin Chúa dạy con biết yêu thương mọi người, không phân biệt ai, kể cả kẻ thù. Xin Chúa chúc lành thật nhiều cho những người không yêu con. A-men.